

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з навчально-методичної
роботи

Хохлов В.М.

« 17 » вересня 2018 р.

**Робоча навчальна програма
з дисципліни «Професійна англійська мова»
за освітньо-науковою програмою підготовки
2 рік**

факультет МАП

Робоча навчальна програма з дисципліни «Професійна англійська мова» за освітньо-науковою програмою підготовки. 2 рік навчання.

« 1» вересня 2018 року, 20 с.

Розробники: доц. Пьянова І.Ю.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов ОДЕКУ

Протокол № 2 від « 13» вересня 2018 року.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Пьянова І. Ю)
(прізвище та ініціали)

«Узгоджено»

Декан ф-ту МАП

Боровська Г.О.

Опис робочої навчальної програми з дисципліни «Професійна англійська мова» за освітньо-науковою програмою підготовки 2 рік.

Найменування показників	Спеціальність Рівень вищої освіти	Характеристик навчальної дисципліни							
		Денна форма навчання				Вечірня форма навчання			
Кількість кредитів ECTS: 4 денна	Спеціальність: Усі спеціальності								
Змістовних модулів: лекційних: практичних: 2 + ІЗ	Спеціалізації:	Рік підготовки							
		2				2			
		Семестр							
Індивідуальні завдання: денна форма – ППП заочна форма –	Рівень вищої освіти: освітньо-науковий	1							
		Лекційні заняття							
		Практичні та семінарські заняття							
		60				30			
		Лабораторні заняття							
		Самостійна робота (у т.ч. індивідуальна)							
		60				90			
		Індивідуальні завдання							
Загальна кількість годин:	120	Форма підсумкового контролю							
		іспит				іспит			
Співвідношення аудиторні заняття годин (%): самостійна індивідуальна робота		денна				вечірня			

ВСТУП

У Програмі викладено мету і завдання курсу «Професійна англійська мова» за освітньо-науковою програмою підготовки. Подаються нормативи кінцевих навичок і вмінь, порядок допущення до іспиту та його структура.

Викладачі, що забезпечують підготовку здобувачів, на основі положень програми розробляють робочі програми курсів відповідних іноземних мов, самостійно розподіляючи встановлену кількість навчальних годин на окремі види роботи, з урахуванням рівня підготовленості слухачів, наявних навчальних посібників, матеріальної бази та інших чинників.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

1.1. Мета курсу іноземної мови для здобувачів – опанування такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечуватиме необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах.

1.2. Завдання курсу полягає у вдосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з іноземної мови, набутих в обсязі вузівської програми, в різних видах мовленнєвої діяльності.

1.2.1. Аудіювання. Ставиться завданням досягти навичок сприйняття і розуміння монологічних та діалогічних висловлювань носіїв мови в межах професійної та побутово-ситуативної тематики на рівні 85-90% інформації при темпі її пред'явлення 100-120 слів на хвилину.

1.2.2. Навики спілкування. Завдання курсу: розвиток навичок природньо-мотивованого монологічного і діалогічного мовлення при темпі висловлювань 200-250 слів на хвилину.

Рівень навичок монологічного мовлення має забезпечувати можливість самостійно готувати повідомлення про проблему, мету, методи та засоби дослідження, експеримент, обробку даних, висновки та інші аспекти наукової роботи.

Наприкінці курсу навчання аспіранти та здобувачі повинні дати

навички діалогічного мовлення для ведення наукової дискусії та елементарного спілкування в межах побутової тематики та ситуацій, пов'язаних з перебуванням у закордонному відрядженні.

1.2.3. Читання. Завданням ставиться подальший розвиток навичок оглядового, інформативного і глибинного читання на матеріалах оригінальної наукової інформації з фаху.

Навички з оглядового читання мають забезпечувати вміння ознайомлюватися з тематикою наукового матеріалу та у загальних рисах давати характеристику загального уявлення про його зміст.

Інформативне читання передбачає вміння прослідкувати розвиток теми і загальну аргументацію та зрозуміти головні положення змісту.

Навички глибинного читання відпрацьовуються на рівні повного і точного розуміння тексту.

1.2.4. Переклад. Усний і письмовий переклад з іноземної мови рідною може використовуватися як засіб опанування іноземної мови, прийом розвитку навичок і вмінь читання та ефективний спосіб контролю повноти і точності розуміння. Для формування навичок перекладу необхідні деякі відомості про особливості мови і стилю, в теорії і практиці перекладу наукової і юридичної літератури: поняття перекладу, еквівалент і аналог, перекладацькі трансформації, компенсації втрат при перекладі, контекстуальні заміни, багатозначність слів, збіг і розбіжності значень інтернаціональних слів, "фальшиві друзі перекладача" тощо.

Показником сформованості навичок і вмінь перекладу слугують такі нормативи: за одну академічну годину (45 хвилин) письмовий переклад (із словником) 2000 др. знаків, для усього перекладу – 4000-4500 др. знаків оригінального тексту з фаху.

1.2.5. Анотування і реферування. Навчання анотуванню і реферуванню (рідною й іноземною мовами) має бути спрямоване на "вироблення навичок і вмінь оформлення отримуваної інформації. Анотування й реферування використовується також як прийом контролю

щодо розуміння тексту. Практичним заняттям з анотування й реферування має передувати засвоєння деяких теоретичних засад, таких як призначення, структура та особливості мови анотації і реферату, види анотацій (описова, реферативна) і рефератів (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат). Основні проблеми контрастивної стилістики української та іноземної мов, зокрема стосовно наукового мовлення.

Кінцеві навички і вміння мають давати можливість скласти іноземною мовою анотації та реферати до наукових статей, доповідей, матеріалів дослідження, тощо.

1.2.6. Письмо. Для розвитку різних мовленнєвих навичок і вмінь важливе значення є також письмо іноземною мовою. Ставиться за мету періодичне виконання письмових лексичних і граматичних вправ, складання планів чи конспектів до прочитаного, виклад змісту прослуханого чи прочитаного у письмовому вигляді (в т.ч. у формі анотацій і рефератів), написання доповідей і повідомлень, приватних та ділових листів, оформлення інших основних видів документації (заявок на участь у конференції, складання стислої автобіографічного нарису тощо).

2. НАВЧАННЯ СИСТЕМІ МОВИ

2.1. Фонетика. В курсі іноземної мови має бути передбачена корекція вимови, вдосконалення вимовних навичок і вмінь при читанні вголос і в усному висловлюванні. Першочергове значення приділяється інтонаційному оформленню речення (поділ на інтонаційно-сміслові групи-синтагми, правила розміщення фразового і логічного наголосу, словесного наголосу в двоскладових і багатоскладових словах). Робота над вимовою ведеться як на матеріалі текстів для читання, так і на спеціальних фонетичних вправах і лабораторних роботах.

2.2. Лексика. До кінця курсу лексичний запас повинен складати не менше 3-4 тис. лексичних одиниць (в т.ч. приблизно 1 тис. термінів з фаху). Слід звертати увагу на специфіку лексичних засобів вираження змісту текстів з фаху, на багатозначність службових і загальнонаукових

слів, на механізм словоутворення, на явище синонімії і омонімії, на вжиток фразеологічних словосполук, слів і словосполучень, фразеологізмів властивих для усного мовлення в ситуаціях ділового спілкування, на знання і правильне читання скорочень, умовних позначень, формул, символів тощо.

2.3. Граматика. Навчання має бути зорієнтоване на відпрацювання практичних навичок і вмінь з граматики іноземної мови. Увага повинна приділятися типовим для стилю наукового мовлення складним синтаксичним конструкціям, зворотам з неособовими дієслівними формами, пасивним конструкціям, багатоелементним означенням, усіченим граматичним конструкціям, емпатичним (і інверсійним) структурам, засобам вираження смислового (логічного) наголосу, модальності тощо.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З КУРСУ

3.1. Навчальними текстами і літературою для читання може слугувати оригінальна монографічна і періодична, а також художньо-публіцистична література. Рекомендується використовувати збірники оригінальних статей, підготовлених кафедрами іноземних мов. Підбір матеріалу для читання з фаху слід здійснювати спільно і за участю профілюючих кафедр, наукових керівників. Рекомендована література іноземними мовами повинна бути не лише навчальним матеріалом, але й мати безпосереднє відношення до дисертаційної роботи.

3.1.1. Загальний обсяг літератури за повний курс навчання повинен складати 300 сторінок (обсяг однієї сторінки прирівнюється 2500 друкованих знаків).

3.2 Розвиток навичок усного мовлення має охоплювати таку тематику:

Наукова робота (тема дисертації, проблема, теорія та експеримент, економічна ефективність дослідження).

Наукові конференції і симпозіуми, типи повідомлень, дискусія.

Знання та навички для подачі країнознавчої інформації на побутовому рівні.

Основні ситуативні формули спілкування в закордонному науковому відрядженні: транспорт, орієнтація в місті, оргкомітет конференції, готель, харчування, заклади культури.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Організація навчального процесу здійснюється згідно з календарним планом.

4.2. На початку курсу проводяться 6 практичних занять, в яких мають бути розкриті такі питання: мета і завдання курсу, іспитові вимоги, лексико-стилістичні особливості науково-технічної літератури, терміноутворення, типи анотацій і рефератів, особливості користування словниками і довідковою літературою тощо.

4.3 На практичних заняттях рекомендується використовувати мовні (лексичні і граматичні) і мовленнєві комунікативно спрямовані вправи (трансформаційні, на техніку перекладу, підстановку, доповнення, скорочення і розширення речення; питально-відповідні вправи; вправи на розкриття змісту тексту, знаходження в тексті окремих місць, абзаців, речень, що ілюструють певні положення і є відповіддю на попередньо поставлене питання або відповідає попередньо складеному плану; завдання на встановлення в тексті невідповідностей із запропонованими положеннями; самостійне членування тексту на смислові частини і визначення заголовків до них; складання плану; скорочення абзаців і речень. Варто також практикувати вправи на виявлення логічного стрижня статті, на тематичне узагальнення основних думок. Обговорення тексту повинно виходити за рамки простого відтворення його змісту. Висловлювання (підготовлені й непідготовлені) мають включати пояснення іноземною мовою окремих положень, графіків і процесів

(згадуваних у тексті), елементи критичного аналізу, відповідні коментарі і оцінки, короткі повідомлення на задану тему. В тематиці для розвитку навичок усного мовлення перевага повинна віддаватися професійним питанням, які пов'язані з науково-пошуковою роботою здобувача.

4.4. На індивідуальних заняттях уточнюються й з'ясовуються питання, що виникають під час самостійної роботи над текстами і подається звіт про зроблене. Звіт може мати форму бібліографічної підбірки, вибіркового усного й письмового перекладу усних й письмових анотацій і рефератів, узагальнення матеріалу за окремими статтями (оглядового реферування), стислих повідомлень і доповідей рідною й іноземною мовами по прочитаному матеріалі. Частково контроль самостійної роботи може проводитися і на групових заняттях.

4.5. В разі потреби (прогалини в індивідуальній підготовці, складність матеріалу, відступ від навчального графіку з об'єктивних причин тощо) передбачаються додаткові консультації.

4.6 Можна використовувати такі технічні засоби навчання, як аудіо- і відеотехніка, комп'ютери тощо. На групових заняттях доцільно залучати різні види наочності: моделі, прилади, схеми, таблиці, креслення тощо.

4.7. Можна рекомендувати проведення серед аспірантів та здобувачів вікторин іноземною мовою, залучати до укладання галузевих, термінологічних словників, виконання замовлень профільюючих кафедр щодо письмових перекладів: перекладу кримінальних справ, анотування і реферування юридичних книг, журнальних статей тощо.

5. Форми поточного контролю

Систематичний контроль є дієвим способом зміцнення знань, навичок і вмінь, важливим засобом управління процесом засвоєння навчального матеріалу.

5.1. Поточний контроль передбачає регулярний контроль виконання різних видів домашніх завдань.

5.2. Проміжний контроль ставить за мету – перевірку результатів вдосконалення навичок і вмінь, перерахованих у Розділі 3 і може проводитися тричі протягом курсу навчання.

5.3. Підсумковою формою контролю є заліковий граматичний тест.

ДОДАТОК

Навчальний матеріал з англійської мови

1. Структура речення в англійській мові у порівнянні з структурою речення в українській мові. Розповідне, питальне та заперечне речення.

Типи питань.

2. Дієслово. Допоміжні, питальні та смислові дієслова.

3. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.

4. Активний і пасивний стан. Особливості використання перекладу пасивного стану. Узгодження часів.

5. Безособові форми дієслова. Дієприкметник, функції та способи перекладу. Інфінітив, функції та способи перекладу. Герундій функції та способи перекладу.

6. Модальні дієслова та їх еквіваленти.

7. Умовний спосіб. Емфатичні конструкції.

8. Функції дієслів: to be, to have, to do, will, should, would. Функції дієслів із закінченням -ing, -ed.

9. Іменник. Утворення множини. Присвійний відмінок.

10. Артикль.

11. Займенник (загальні відомості). Особові, присвійні вказівні займенники. Неозначені займенники some, any, заперечний займенник no. Кількісні займенники many, much, few. Неозначено-особовий займенник one. Три функції one. Підсилювальні та зворотні займенники.

12. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.

13. Граматичні особливості перекладу (артикль, іменник,

прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник). Інструкції типу the more, the better, there+be.

14. Синтаксичні особливості перекладу (умовне речення, неозначено-особові та безособові речення, безсполучникові підрядні речення, складнопідрядні речення, еліпсис, емфаза, інверсія, подвійне керування).

15. Лексичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, "фальшиві друзі перекладача", британський та американський варіанти англійської мови, термін, уживані вирази та службові слова, іншомовні запозичені, аббревіатури, умовні позначення, власні назви, англійська система мір та ваги і т.і.).

16. Жанрові особливості перекладу.

17. Найвживаніші суфікси, префікси англійської мови науково-технічної літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Одеський державний екологічний університет

РЕФЕРАТ

з прочитаної ..... мовою
літератури з фаху (назва спеціальності, шифр) на тему: “ ”
здобувача .... :.....
(прізвище, ім'я та по-батькові)

(за книгою _____)
(назва книги на іноземній мові)

Науковий керівник доктор ... наук, проф.
прізвище, ім'я та по-батькові

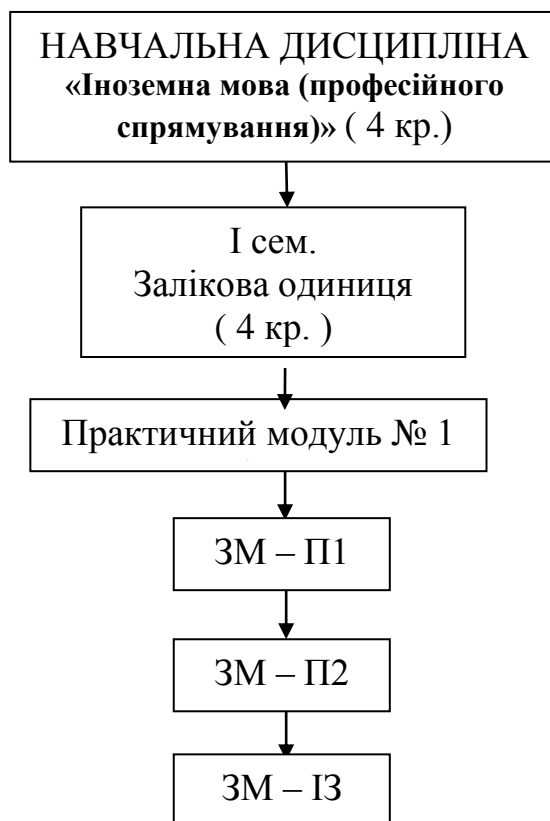
/підпис/

викладач .... мови
прізвища, ім'я та по-батькові к.ф.н.,
доц. /підпис/

Одеса - 2018

Схема навчальної дисципліни

(Дисципліна містить навчальний курс загальним обсягом 120 годин для 2 р.н.; індивідуальне завдання міститься у практичному модулі)

Види контролю поточних знань. Засобами поточного контролю практичних модулів дисципліни „Професійна англійська мова” є усне опитування по відповідним темам, письмові переклади індивідуального тексту з іноземної мови, а також тести, які дозволяють визначити ступінь засвоєння потрібних розділів лексики та граматики.

Методичне забезпечення дисципліни.

1. Бонк Н.А., Котий Г.А., Лукьянова Н.А. Учебник английского языка. В 2-х ч. – М: Товарищество „Деконт”, 1994.
2. Дубровин М.И. Situational Grammar. - М.: „Просвещение”, 1986. – 416 с.
3. Качалов К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка. В 2-х т. Т.2. - К.: „Методика”, 1995. - 304 с.
4. Клоуз Р.А. Reference Grammar for students of English. – М:

„Просвещение”, 1979 – 352 с.

5. Хорнби А.С. Конструкции и обороты английского языка. - М.: „Буклет”, 1994. – 336 с.

6. Шах-Назарова В.С., Журавченко К.В. Английский для Вас: в 2-х частях. – Кишинев: „Лумина”, 1992. – 653 с.

7. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English. – Oxford University Press, 1974. - 1035 p.

8. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for elementary students of English. – Cambridge: University press, 1990. – 254 p.

9. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for intermediate students of English. – Cambridge:University press, 1988. – 272 p.

Практичний модуль 1 семестр

Змістовні модулі	Форма занять	Назва теми	Денна форма				Вечірня форма			
			Кількість аудиторних годин	Кількість годин СРС	Завдання на СРС	Форми поточного контролю СРС	Кількість аудиторних годин	Кількість годин СРС	Завдання на СРС	Форми поточного контролю СРС
ЗМ-П1	Практ. зан.	<p>1. Science and Scientific Methods. Post-Graduate Study in Ukraine and English-Speaking Countries.</p> <p>2. Humanities, Social and Economic Sciences.</p> <p>3. General Characteristics of Research Work. Conferences.</p> <p>4. Оригінальний текст з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування).</p> <p>5. Робота з текстом загальнонаукового характеру (переклад, бесіда, анотування).</p> <p>6. Граматичний матеріал: Scientific Prefixes and Suffixes. Conversion.</p>	30	20	ПУО ПДЗ ПКР№1	УО ДЗ КР№1				

		Agreement of the Predicate with the Subject. Inversion. The use of Oblique Moods.								
ЗМ-П2	Практ. зан.	<p>1. Research Discourse.</p> <p>2. Оригінальний текст з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування).</p> <p>3. Робота з текстом загально-наукового характеру (переклад, бесіда, анотування).</p> <p>4. Текст загальнополітичного характеру.</p> <p>5. Граматичний матеріал: Structural and Semantic Types of Sentences. Impersonal Sentences. Borrowed Words. Terms. Neologisms. Types of Composite Sentences. Polysemy. Coincidence and Difference of International Words.</p>	30	20	ПУО ПДЗ ПКР№ 2	УО ДЗ КР№2				
		Іспит		20	ПІ	І				
		Разом:	60	60						

Після вивчення ЗМ – П1, аспіранти та здобувачі повинні оволодіти наступними вміннями:

- працювати з оригінальним текстом з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування);
- працювати з текстом загальнонаукового характеру (переклад, бесіда, анотування);
- працювати з текстом загальнополітичного характеру;
- пояснити вживання та утворення: Scientific Prefixes and Suffixes. Conversion. Agreement of the Predicate with the Subject. Inversion. The use of Oblique Moods;
- вміти користуватись словниками і довідковою літературою.

Наявне на кафедрі іноземних мов навчально-методичне забезпечення цього змістовного модуля:

1. Бонк Н.А., Котий Г.А., Лукьянова Н.А. Учебник английского языка. В 2-х ч. – М: Товарищество „Деконт”, 1994.
2. Дубровин М.И. Situational Grammar. - М.: „Просвещение”, 1986. – 416 с.
3. Качалов К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка. В 2-х т. Т.2. - К.: „Методика”, 1995. - 304 с.
4. Клоуз Р.А. Reference Grammar for students of English. – М: „Просвещение”, 1979 – 352 с.
5. Хорнби А.С. Конструкции и обороты английского языка. - М.: „Буклет”, 1994. – 336 с.
6. Шах-Назарова В.С., Журавченко К.В. Английский для Вас: в 2-х частях. – Кишинев: „Лумина”, 1992. – 653 с.
7. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English. – Oxford University Press, 1974. – 1035 p.
8. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for elementary students of English. – Cambridge: University press, 1990. – 254 p.
9. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for intermediate students of English. – Cambridge: University press, 1988. – 272 p.

Після вивчення ЗМ – П2, студенти повинні оволодіти наступними вміннями:

- працювати з оригінальним текстом з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування);
- працювати з текстом загальнонаукового характеру (переклад, бесіда, анотування);

- працювати з текстом загальнополітичного характеру;

пояснити вживання та утворення: Structural and Semantic Types of Sentences. Impersonal Sentences. Borrowed Words. Terms. Neologisms. Types of Composite Sentences. Polysemy. Coincidence and Difference of International Words.

Наявне на кафедрі іноземних мов навчально-методичне забезпечення цього змістовного модуля:

1. Бонк Н.А., Котий Г.А., Лукьянова Н.А. Учебник английского языка. В 2-х ч. – М: Товарищество „Деконт”, 1994.
2. Дубровин М.И. Situational Grammar. - М.: „Просвещение”, 1986. – 416 с.
3. Качалов К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка. В 2-х т. Т.2. - К.: „Методика”, 1995. - 304 с.
4. Клоуз Р.А. Reference Grammar for students of English. – М: „Просвещение”, 1979 – 352 с.
5. Хорнби А.С. Конструкции и обороты английского языка. – М.: „Буклет”, 1994. – 336 с.
6. Шах-Назарова В.С., Журавченко К.В. Английский для Вас: в 2-х частях. – Кишинев: „Лумина”, 1992. – 653 с.
7. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English. – Oxford University Press, 1974. - 1035 p.
8. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for elementary students of English. – Cambridge: University press, 1990. – 254 p.
9. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for intermediate students of English. – Cambridge:University press, 1988. – 272 p.

Організація поточного та підсумкового контролю

Форми поточного контролю

1. Регулярний облік і контроль виконання різних видів домашніх завдань.
2. Тричі (5, 10, 15 тижні) - проміжний контроль.
3. Іспит.

Підсумковим контролем знань аспірантів є іспит.

До іспиту допускаються студенти, у яких фактична сума накопичених за семестр балів за практичну частину складає **не менше 50%**. В іншому випадку студент вважається таким, що не виконав навчального плану дисципліни, і не допускаються до іспиту.

Шкала переходу від оцінки поточного контролю до підсумкової оцінки

Сума балів	Оцінка з заліку
< 60	не зараховано
61 – 73,9	зараховано (задовільно)
74 – 89,9	зараховано (добре)
> 90	зараховано (відмінно)

Шкала оцінювання за системою ЄКТАС та системою університету

За шкалою ECTS	За національною системою		За системою університету (в процентах)
	для іспиту	для заліку	
A	5 (відмінно)	зараховано	90 - 100
B	4 (добре)	зараховано	82 - 89
C	4 (добре)	зараховано	74 - 81
D	3 (задовільно)	зараховано	64 - 73
E	3 (задовільно)	зараховано	60 - 63
FX	2 (незадовільно)	не зараховано	35 - 59
F	2 (незадовільно)	не зараховано	1 - 34

Література

1. Наукові статті з періодичних видань журналів по фахам (300 сторінок – обсяг однієї сторінки прирівнюється 2500 друкованих знаків).
2. Тексти загальнонаукового характеру.
3. Практична граматики з англійської мови різних авторів.
4. “Перевод английской научно-технической литературы” - Р.Ф.Пронина, М.1988.
5. Англо-український, англо-російський словники різних авторів.